

SUNUŞ

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks, sosyal bilimlerin farklı alanlarına ait yirmi özgün makale ile 18. sayısını siz değerli okurları ve bilim dünyası ile paylaşmaktadır.

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks'ün bu sayısında yer alan çalışmalar:

Doç. Dr. Didem Atış Özhekim tarafından İngilizce olarak kaleme alınan "*Propagation of 'Sabunlu (Soapy) Rugs' Pattern of Gagauz Turks*" başlıklı makalede, Gagavuz Türklerine ait "Sabunlu" kilim olarak tespit edilen dokumalar hakkında bilgiler verilmiş ve bunların dünya yüzündeki yayılma alanları görsel veriler eşliğinde sunulmuştur. Atış Özhekim, sabunlu kilimlere ait verileri; Comrat, Çeadir-Lunga, Vulcaneşti, Kongaz, Avdarma, Beşalma, Cazaklia, Gaidar ve Çeşmeköyü'nde yaptığı alan araştırmalarında elde etmiştir.

Halkla ilişkiler kapsamında kamu bilgilendirme faaliyetlerinin yöntemleri ve bunların faydaları üzerinde durulan makale, Doç. Dr. Kazım Özkan Ertürk tarafından İngilizce olarak yazılmıştır. Makale, "*The Role and Importance of 'Public Information' in Political Public Relations*" başlığını taşımaktadır.

Balıkçılık, bireyler için hem besin kaynağı sağlaması hem de geçim kaynağı olması açısından önemlidir. Balıkçılığa paralel olarak tatlısu balıkçılığı son yıllarda önemini giderek arttırmaktadır. Doç. Dr. Zeki Boyraz, "*Elazığ'da Tatlısu Balıkçılığının Gelişimi*" adlı makalesinde iç sulardaki balıkçılık faaliyetlerine bağlı olarak, Elazığ ilinde gelişme gösteren tatlısu balıkçılığını değerlendirmektedir.

"*Duygusal Zekâ ile Örgütsel Bağlılık ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı İlişkisi Üzerine Ampirik Bir Araştırma*" adlı çalışma, Doç. Dr. Kubilay Özyer ve Öğr. Gör. İsmail Alici'nin ortak çalışmasıdır. Çalışmada, duygusal zekâ ile örgütsel bağlılık ve örgütsel vatandaşlık davranışları arasında bir ilişkisi olup olmadığı araştırılmıştır. Yazarlar duygusal zekâyı, örgütsel bağlılığı, örgütsel vatandaşlık davranışını ölçmek için farklı anket ve ölçeklerden yararlanmışlardır. Toplam 73 katılımcı ile gerçekleştirilen çalışmanın sonucuna göre duygusal zekâ ile normatif bağlılık hariç, diğer bağlılık türleri ve genel örgütsel bağlılık arasında anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Genel örgütsel vatandaşlık davranışı ve alt boyutlarının duygusal zekâ ile arasında anlamlı ilişki görülmüştür.

Doç. Dr. Mümtaz Sarıççek'in, bedensel engelli bir genç kız olan Umay'ın kendini gerçekleştirme öyküsünün anlatıldığı "Kelebekler ve İnsanlar" adlı romanı psikanalitik çözümlerle değerlendirdiği çalışması, "*Kelebekler ve İnsanlar'da Mitolojik Yolculuk ve Kendini Gerçekleştirme Teması*" başlığını taşımaktadır.

Çalışmada, bir bireyin kendi iç dünyasında yaşadığı ruhsal erginleşme süreci mitoloji ekseninde sunulmaktadır.

Bireylerin internette birbirleriyle yaptığı diyaloglar ve paylaşımların bir sonucu olarak oluşan sosyal medya; son zamanlarda insanların iletişimini, etkileşimini, iş birliğini, çalışmasını, haberleşmesini, bilgi paylaşımını ve hatta öğrenme sürecini bile yeniden şekillendirmiştir. Yüksek Lisans Öğrencisi Mehmet Fatih Öztürk ve Doç. Dr. Mustafa Talas da bu gerçeklerden hareketle “*Sosyal Medya ve Eğitim Etkileşimi*” başlıklı çalışmayı kaleme almışlardır. Eğitimde sosyal medyanın önemini ortaya koymayı amaçlayan çalışmada; eğitim, sosyal medya ve eğitim-sosyal medya ilişkisi ele alınmıştır.

Türkiye’de geleneksel olarak faaliyet gerçekleştiren ağaç işleri üretim tesislerinin kesim işlemlerine yönelik bir süreç iyileştirmesi uygulaması yapmak ve işletmeye kesim hattına ham ürünün daha kısa sürede gelmesini ve hattan daha kısa sürede çıkmasını sağlayacak senaryolar sunarak mali açıdan tasarruf etmesini temin etmek amacıyla hazırlanan makalenin yazarları Doktora Öğrencisi Hakan Murat Arslan, Doç. Dr. Mehmet Selami Yıldız ve Öğr. Gör. H. Tezcan Uysal’dır. “*Kesim Hattında Süreç İyileştirme ve Etkin Tasarruf: Ağaç İşleri Atölyesine Yönelik Bir Uygulama*” başlıklı makalenin süreç analizi, yalın üretime geçiş çalışmaları süren bir ağaç işleri atölyesinin kesim hattında gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Taşkömürü Kurumu, taş kömürü çıkarımı yapan ve yaptıran tek kurum olma özelliği taşımaktadır. Kurum, Karadeniz Bölgesi’nin özellikle Batı Karadeniz Bölgesi’nin ekonomisine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Türkiye Taşkömürü Kurumu’nun Batı Karadeniz Bölgesi’nde yer alan Zonguldak ilinin ekonomisine hangi boyutlarda ve ne şekilde katkı sağladığını Prof. Dr. Mesut Elibüyük ve Doktora Öğrencisi Yıldız Güler birlikte ele aldıkları makalelerinde ayrıntılarıyla açıklamışlardır. Elibüyük ve Yıldız’a ait makale, “*Türkiye Taşkömürü Kurumu’nun Zonguldak İli Ekonomisine Etkisi*” başlığını taşımaktadır.

Yrd. Doç. Dr. Rıdvan Karacan ve Yrd. Doç. Dr. Filiz Sanal Çevik’in birlikte kaleme aldıkları çalışma, “*Ekonomik İstikrar Açısından Üretim Ekonomisi ve Parasal Ekonominin Karşılaştırılması*” başlığını taşımaktadır. Makalede enerji ve para karşılaştırılmak suretiyle ekonomik anlamda doğal olan üretime dayalı faaliyetlerin, parasal hareketlere dayalı faaliyetlerden daha verimli ve üstün olduğu vurgulanmak istenmiştir.

İşbirlikli öğretim tekniklerinden olan akran koçluğunun, öğrencilerin yazma becerileri üzerindeki etkinliğini belirlemek amacıyla yapılan çalışma, “*Akran Koçluğu Tekniğinin Üniversite Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerine Etkisi*” başlığını taşımaktadır. Yrd. Doç. Dr. Tahir Gür tarafından yapılan çalışmada veriler, Gaziantep Üniversitesi’nde birinci sınıfta okuyan 86 öğrenciden elde edilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre akran koçluğu tekniğinin, öğrencilerin yazma yeterlikleri üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Okuryazarlık kavramını bilinen temel anlamının dışında değerlendiren Yrd. Doç. Dr. Kemalettin Deniz ve Türkçe Öğretmeni Elif Kübeli, Albert Einstein’ın 1933 yılında İsmet İnönü’ye Hitler rejiminden kaçan Alman bilim adamlarının Türkiye’de istihdam edilmesi amacıyla yazdığı mektubun Türkçeye aktarılmış hâlini tarih okuryazarlığı ve Türkçe eğitimi açısından ele almışlardır. “*Albert Einstein’ın İsmet İnönü’ye Yazdığı Mektubun Tarih Okuryazarlığı Çerçevesinde Türkçe*

Eğitiminde Kullanılması” başlıklı çalışmada, ilgili metne yönelik 11 etkinlik, 8. sınıf öğrencilerine yönelik olarak hazırlanmış ve uygulanmıştır.

Dinleme becerisi; okuma, yazma ve konuşma becerisi gibi geliştirilebilen ve birey hayatında önemli bir yere sahip olan bir beceridir. Yapılacak etkinliklerle, uygulanacak yöntem ve tekniklerle dinleme becerisini geliştirmek mümkündür. Yrd. Doç. Dr. Dilek Ceran, “*Seçici Dinleme ile Not Alarak Dinleme Yöntemlerinin Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Dinlediğini Anlama Becerisine Etkisi*” adlı çalışmasında, seçici dinleme ile not alarak dinlemenin anlamaya etkisinin olup olmadığını deneysel yönetime dayalı olarak incelemiştir. Yapılan çalışma sonucunda, seçici dinleme yönteminin not alarak dinlemeye göre dinlediğini anlama becerisini daha çok geliştirdiği, bununla beraber not alarak dinleme eğitiminin uygulandığı kontrol grubunun ön test ve son test sonuçları arasında da anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Bir toplumda uzun deneme ve gözlemler sonucunda ortaya çıkmış, söyleyeni belli olmayan, nesilden nesile aktarılarak yüz yıllarca yaşayan, öğüt verici nitelikte olan sözlere atasözü denilmektedir. Atasözleri, ait olduğu toplumun dünyaya bakışını, inançlarını, gelenek görenekleri, giyim kuşamını kısacası toplumun hemen hemen bütün özelliklerini yansıtır. Yrd. Doç. Dr. Mustafa Türkyılmaz da Türk atasözlerini; Türk toplumunun çocuk, çocukluk ve çocuk haklarına ilişkin bakış açısını belirlemek amacıyla incelemiştir. “*Türk Atasözlerinin Çocuk Hakları Bakımından İncelenmesi*” başlığını taşıyan çalışmada; 6915 atasözü ele alınmış, ele alınan atasözlerinin 285’inin doğrudan çocuk, çocukluk ve çocuk hakları ile ilgili olduğu belirlenmiştir.

Samiha Ayverdi, Türk edebiyatı için önemli isimlerden biridir. Ayverdi’nin yaşadığı dönem ve bu dönemlerin etkisi ile oluşturduğu eserler onu edebiyat dünyasında ayrı bir yere taşımıştır. Yrd. Doç. Dr. Sevgül Türkmenoğlu, “*İbrahim Efendi Konağı’nda Eski İstanbul’un Gündelik Hayatı*” başlığını taşıyan çalışmasında Samiha Ayverdi’nin İbrahim Efendi Konağı adlı eserini incelemiştir. İbrahim Efendi Konağı, yarı hatırat tarzında yazılmış, Ayverdi’nin çocukluğuna dair kesitler barındıran, eski İstanbul’da bir konağın gündelik yaşantısına dair birçok ayrıntıyı içeren bir eserdir. Eseri ve eserden hareketle eski İstanbul’un kültürel hayatını merak eden okuyucular için dikkate değer bir çalışma.

Rusların, Ruslaştırma ve Hristiyanlaştırma gayesi ile giriştikleri sömürü ve asimile etme çabalarına karşı bir tavır olarak ortaya çıkan Kazak aydınlanma sürecini ve bu süreci geliştirip yerleşik hâle getiren Alaş Orda hareketinin değerlendirildiği çalışma, Yrd. Doç. Dr. Enver Kapağan tarafından hazırlanmıştır. Çalışma, “*Alaş Orda Partisinin Kazak Aydınlanmasına Etkisi*” başlığını taşımaktadır.

Yrd. Doç. Dr. Mesude Hülya Şanes Doğru, “*Book and Early Period Forms – Plate and Design Relation*” başlığı ile kaleme aldığı İngilizce makalesinde, kitap ve levhaları sanat tarihi açısından ele almıştır. Kitap ve levhaların formları tarihî süreç içerisinde değerlendirilmiştir.

Zaman konusu, birçok bilim dalında birçok bilim adamı tarafından incelenen, tartışılan bir konu olmuştur. Sanat alanında da zaman konusunun gündeme geldiği, ancak diğer alanlardan farklı olarak uygulama boyutunda değerlendirildiği görülmüştür. “*Minyatür Sanatında Zaman Anlayışı*” başlıklı makalede felsefe, din

ve sanatta zaman konusu genel bir bakış açısıyla ele alınmış, özelde ise minyatür sanatında zaman anlayışı incelenmiştir. Makale, Yrd. Doç. Ruhi Konak tarafından kaleme alınmıştır.

Tarihi eserler, geçmişi aydınlatan geleceğe ışık tutan eserler olmasına rağmen kimi zaman korunmasız bırakılmaktadır. Korunmayan tarihî eserler, yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadır. Arş. Gör. Erkan Kaya; korunmayan, bu sebeple de çok fazla zarar görmüş erken orta çağ Bizans yapısı olan Trigleia Ioannes Theologos Manastırı'nı kaynaklara dayalı olarak incelemiş, günümüzdeki mimari durumunu belirlemiştir. "*Trigleia Ioannes Theologos Pelekete (Aya Yani) Manastırı: Tarihi, Mevcut Mimarisi ve Geleceği*" başlığını taşıyan çalışmada; manastırın planını çıkarılmış, ayrıca günümüze ulaşana kadar geçirdiği değişiklikler ve uğradığı tahribat mimari açıdan değerlendirilmiştir.

Bir konuda ya da bir alanda yapılmış çalışmaların bir listesi olan ve bu listedeki her bir çalışma hakkında (yazar adı, eser adı, yayın yeri, yayın evi, baskı sayısı, sayfa sayısı vs.) bilgilerin yer aldığı kılavuzlara bibliyografya ya da kaynakça denilmektedir. Yayın hayatındaki hızlı ilerleyiş, dergi sayılarının artışı vb. etkenlerle bir yazarın yazılarının tamamını takip etmek ya da bir alandaki yapılmış çalışmaların tamamına hâkim olmak zorlaşmıştır. Ancak bibliyografyalar bu zorluğu aşmada büyük katkılar sağlamaktadır. Okutman Şule Gezer, "*Türkiye'de Kırgız Destanları Üzerine Yapılan Çalışmalar*" başlığı altında, Kırgız destanları üzerine ülkemizde yapılan bilimsel çalışmaların bibliyografyasını sunarak ilgili alana önemli bir katkıda bulunmaktadır.

Pontus meselesi yıllardan beri Yunanistan'ın ısrarla gündemde tutmaya çalıştığı bir konudur. Yunanistan, bu mesele hakkında bir taraftan uluslararası çevreleri etkilemeye çalışırken, diğer taraftan farklı kollardan bu mesele etrafında kendi kamuoyunu kenetleme çabası içerisindedir. Türkiye ise Yunanistan'ın aksine daha sakin bir tavır sergilemektedir. Pontus Meselesi'nin Türkiye ve Yunanistan ilişkileri içindeki yerinin tarihî ve güncel boyutlarıyla değerlendirildiği makale, Doktora Öğrencisi Yüksel Küçükler tarafından kaleme alınmış olup "*Türkiye-Yunanistan İlişkilerindeki Derin Açmaz: Pontus Meselesi*" başlığını taşımaktadır.

Türk dünyasının bilimsel zeminde buluşma noktası olan, sosyal alanlardaki her türlü bilimsel, nitelikli çalışmayı değerlendiren ve dünya üzerindeki bütün okurlarına ulaştıran *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*'ün 7. yılının ilk sayısında emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz.

15 Ağustos 2015 tarihinde, 19. sayımızla siz değerli okurlarımız, bilim ve Türk dünyası ile buluşmak dileğiyle...

Prof. Dr. Necati DEMİR
Editor in Chief